

Länsstyrelserna

DAGS - Digital
arbetsmarknadsvägledning genom språk

Utbildningsmaterial till film: Park- och ytterskötsel

Förord – Projekt DAGS, digital arbetsmarknadsvägledning genom språk

---

Projekt DAGS är ett samverkansprojekt mellan länsstyrelserna i Stockholms län, Södermanlands län och Arbetsförmedlingen. Projektets syfte är att tidigarelägga kopplingar och övergångar till arbete och studier bland målgrupper som står längre från arbetsmarknaden och har lägre studieprogression genom ett pedagogiskt anpassat och digitalt information- och utbildningsmaterial.

SFI har under de senaste åren haft en ökad tillströmning av elever med låg eller ingen tidigare utbildning, ofta i kombination med otillräckliga digitala kunskaper. En grupp som särskilt sticker ut är utrikes födda kvinnor som bedöms ha stora utmaningar. Många kommuner upplever stora svårigheter att möta behoven hos dessa elever¹. Detta påverkar individens förutsättningar på en allt mer tudelad arbetsmarknad. Utbildning och erfarenhet är avgörande för att en person ska bedömas som anställningsbar. Individer med låg utbildning och svag koppling till arbetsmarknaden kommer att ha fortsatt svårt att finna en varaktig plats på arbetsmarknaden. Det finns stor risk för undanträngningseffekter när konkurrensen om arbetstillfällen ökar samt att jämställdheten på arbetsmarknaden fortsatt är i obalans.

Identifierade framgångsfaktorer för att motverka segregation är bland annat att kombinera studier i svenska språket med arbetsmarknadsnära moment liksom samverkan mellan bland annat statliga sektorsmyndigheter, kommunal verksamhet och civilsamhällets aktörer. Satsningarna i projekt DAGS ska överbrygga några av dessa utmaningar i syfte att minska kunskapsgapet och korta vägen till arbete och etablering i samhället.

Att skapa hållbara strukturer för samhällsviktiga funktioner som bidrar till social hållbarhet och hållbar framtid för hela befolkningen är i linje med de globala målen i Agenda 2030. Projekt DAGS jobbar aktivt mot måluppfyllelse av mål 8 anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 4 god utbildning: säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande, mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet.

---

¹ Länsstyrelsernas lägesbilder av kommunernas beredskap och kapacitet

Den digitala arbetsmarknadsvägledningen genom språk innebär ett antal digitala produkter (filmer) med fokusområden inom utbildning och arbetsmarknad. Filmerna är framtagna med en anpassad pedagogik för målgruppen med ett kompletterande utbildningsmaterial.

Utbildningsmaterialet är uppbyggt utifrån filmerna och ämnar följa individens lärande. Det är centralt i vuxendidaktiska sammanhang att erfarenheter, åsiktsbildande lärande och handlingsförmåga att påverka sin egen framtid är i fokus. Genom att använda förebilder och andra förstärkningseffekter synliggörs individens möjlighet och egenmakt. Det samlade materialet ger en tidig och grundläggande förståelse för vägar och möjligheter till studier och arbete på svensk arbetsmarknad. Information om projektet och produkterna finns publicerade på www.arbetsformedlingen.se/play samt på länsstyrelsernas hemsidor.

Beatrice Ask, landshövding i Södermanlands län
Sven-Erik Österberg, landshövding i Stockholms län
Linda Schön Doroci, direktör för verksamhetsområdena Direkt,
Arbetsgivare och Arbetssökande, Arbetsförmedlingen

Innehåll

Förord	2
Park- och ytterskötsel	6
Park – och ytterskötsel	6
Intervju med Jibril Kali	7
Ordlista till intervju med Jibril Kali	8
Intervju med Susan Sepulveda.....	9
Ordlista till intervju med Susan Sepulveda	10
Intervju med Mohamad Mohamad.....	12
Ordlista till intervju med Mohamad Mohamad	13
Ordlista till hela filmen	15
Tankekarta	16
Gemensam tankekarta i helklass	17
Programledare: Margret Atladottir.....	18
Frågor	18
Intervju med Jibril Kali	19
Frågor	19
Intervju med Susan Sepulveda.....	20
Frågor	20
Intervju med Mohamad Mohamad.....	21
Frågor	21
Återberätta muntligt	22
Återberätta skriftligt.....	24
Lucktext.....	25
Presentera dig själv	27
Intervju.....	28
Utbildningsmaterialet	29
Lucktext – facit	29
Hörövning – facit	29
Pedagogiska idéer.....	30
Läroplan	30

Mål	31
Riktlinjer	31
Kursplan för SFI.....	32
Utbildningens mål	32
Bedömning	33
Kunskapskrav för betyget Godkänt i kurs B	33
Hörförståelse	33
Läsförståelse	33
Muntlig interaktion	33
Muntlig produktion	34
Skriftliga färdigheter	34
Vidare utbildningsmöjligheter	34
Utbildningsplikt	34
Arbetsmarknadsutbildning	34
Din kommun	35
Jobb- och utvecklingsgarantin	35
Etableringsprogrammet	36

Park- och ytterskötsel

Park – och ytterskötsel

Gröna, naturnära jobb och parkarbete. Vad betyder det?
Kan du jobba med gröna, naturnära jobb? Då jobbar du i naturen. Den här filmen handlar om naturnära jobb och vad du behöver göra för att jobba i naturen.

Intervju med Jibril Kali

Jag heter Jibril Kali. Jag kommer från Gambia. Jag har bott i Sverige i nästan 12 år. På utbildningen lär vi oss om naturen. Vi studerar och jobbar också praktiskt utomhus. Vi går till parken och gör rent. Vi klipper gräset. Vi gör mycket utomhus. Vi läser böcker och får uppgifter att svara på. Jag tycker att det är bättre än en vanlig skola för man lär sig något nytt hela tiden. Vi jobbar i naturen. Det är inte alla som vill jobba i en park, men det är ett najs jobb. Att gå ut och träffa folk är bra. Jag älskar naturen. Jag vill jobba i parker så att jag kan tjäna mina egna pengar och ha min egen bostad. Jag bor på vandrarhem nu. Jag vill kunna ta hand om mig själv.

Ordlista till intervju med Jibril Kali

Ord	Översättning
studerar	
parken	
rent	
klipper	
läser	
uppgifter	
bättre	
vanlig	
en skola	
nytt	
älskar	
tjäna	
en bostad	
ett vandrarhem	

Intervju med Susan Sepulveda

Jag heter Susan Sepulveda. Jag kommer från Chile. Jag går en utbildning i trädgårds- och parkarbete. Man får göra ganska många saker. Hålla på med plantor och kratta löv. Man är ute i naturen. Det gillar jag. Man träffar inte så mycket människor. Man får göra sin egen sak. Jag jobbar måndag till fredag, från 9 till 15. Vi samlas och går ut och plockar skräp och krattar löv. Vi höll på med ett projekt med stenar uppe vid berget. Vi skulle lyfta dem, göra snyggt och ta bort ogräs. Där var hela gruppen med. Vi samarbetade med att ta upp stenarna, kratta, lägga sand och jämna till stenarna så att man kan gå på dem. Jag som kan vara svag ibland, klarar av det här. Jag tycker att det skulle kunna passa alla. Om du tycker om naturen, passar det här perfekt för dig. Om du tycker om allt med naturen, så tror jag att du kommer att älska jobbet. Man är utomhus många timmar och gör rent där man är. Det blir fint och man blir glad, för det blir så fint. Jag drömmer om att ha ett jobb ute i naturen, eftersom jag trivs så bra ute i naturen. Jag hoppas att jag får ett jobb ute i naturen.

Ordlista till intervju med Susan Sepulveda

Ord	Översättning
en trädgård	
plantor	
kratta	
löv	
träffar	
måndag	
fredag	
samlas	
plockar	
skräp	
stenar	
berget	
lyfta	
ogräs	
svag	
perfekt	
många	

glad	
drömmer	

Intervju med Mohamad Mohamad

Jag heter Mohamad Mohamad och jag kommer från Syrien. Jag har varit i Sverige i sex år. Jag gick en utbildning i Rättvik som heter "Grön näring". Jag sökte jobb och fick det efter ett år. Jag jobbar på Stinsgården som vaktmästare och gårdsmästare. Jag tycker om naturen. Jag tycker om att plantera och odla grönsaker och blommor. Jag tycker om att grönt. Det är viktigt att tycka om att jobba i skogen och få frisk luft i naturen. Jag behöver till exempel inte åka till gymmet och betala pengar för det. I skogen bär vi, trimmar, röjer och gör allt sånt som kräver mycket muskler. Musklerna kommer ju på köpet. Jag vill utbilda mig vidare, till exempel inom skogsmaskiner som buntare eller andra maskiner som används inom skogsbruk. Jag vill lära mig mer och mer för det är svårt om man inte förstår och inte pratar bra svenska. Då blir det svårt. Därför vill jag lära mig mer.

Ordlista till intervju med Mohamad Mohamad

Ord	Översättning
en vaktmästare	
en gårdsmästare	
plantera	
odla	
grönsaker	
grönt	
viktigt	
frisk	
gymmet	
betala	
trimmar	
röjer	
kräver	
mycket	
muskler	
på köpet	
skogsmaskiner	

en buntare	
ett skogsbruk	

Ordlista till hela filmen

Ord	Översättning
naturnära	
ett jobb	
ett parkarbete	
jobba	
naturen	
utbildningen	
utomhus	
en skola	
ta hand om	
kratta	
blommor	
skogen	
svårt	

Tankekartan

Gemensam tankekarta i helklass

Programledare: Margret Atladottir

Hon heter Margret. Hon pratar om gröna jobb. Hon pratar om att jobba i naturen. Margret frågar: Vill du jobba i naturen? Hon har svart jacka. Hon har brunt hår. Hon är ute i naturen. Hon är i en park.

Frågor

Vad heter hon? _____

Vad pratar hon om? _____

Vad frågar hon? _____

Vad har hon för kläder? _____

Vilken färg har hon på håret? _____

Var är hon? _____

Intervju med Jibril Kali

Han heter Jibril. Han kommer från Gambia. Han studerar park- och ytterskötsel. Han gör rent i parken och klipper gräset. Han studerar också svenska. Jibril tycker om att vara i naturen. I framtiden vill han jobba i naturen.

Frågor

Vad heter han? _____

Varifrån kommer han? _____

Vad studerar han? _____

Vad tycker han om att göra? _____

_____

Vad vill han göra i framtiden?

_____

_____

Intervju med Susan Sepulveda

Hon heter Susan. Hon kommer från Chile. Hon studerar park- och ytterskötsel. Hon planterar plantor och krattar löv. Hon studerar också svenska. Susan tycker om att vara i naturen. I framtiden vill hon jobba i naturen.

Frågor

Vad heter hon? _____

Varifrån kommer hon? _____

Vad studerar hon? _____

Vad tycker hon om att göra? _____

_____

Vad vill hon göra i framtiden? _____

_____

Intervju med Mohamad Mohamad

Han heter Mohamad. Han kommer från Syrien. Han studerade SFI. Han jobbar som trädgårdsmästare. Han tycker om att jobba i naturen. I framtiden vill han studera mer och lära sig köra skogsmaskiner.

Frågor

Vad heter han? _____

Varifrån kommer han? _____

Vad jobbar han som? _____

Vad tycker han om att göra? _____

_____

Vad vill han göra i framtiden? _____

_____

Återberätta muntligt

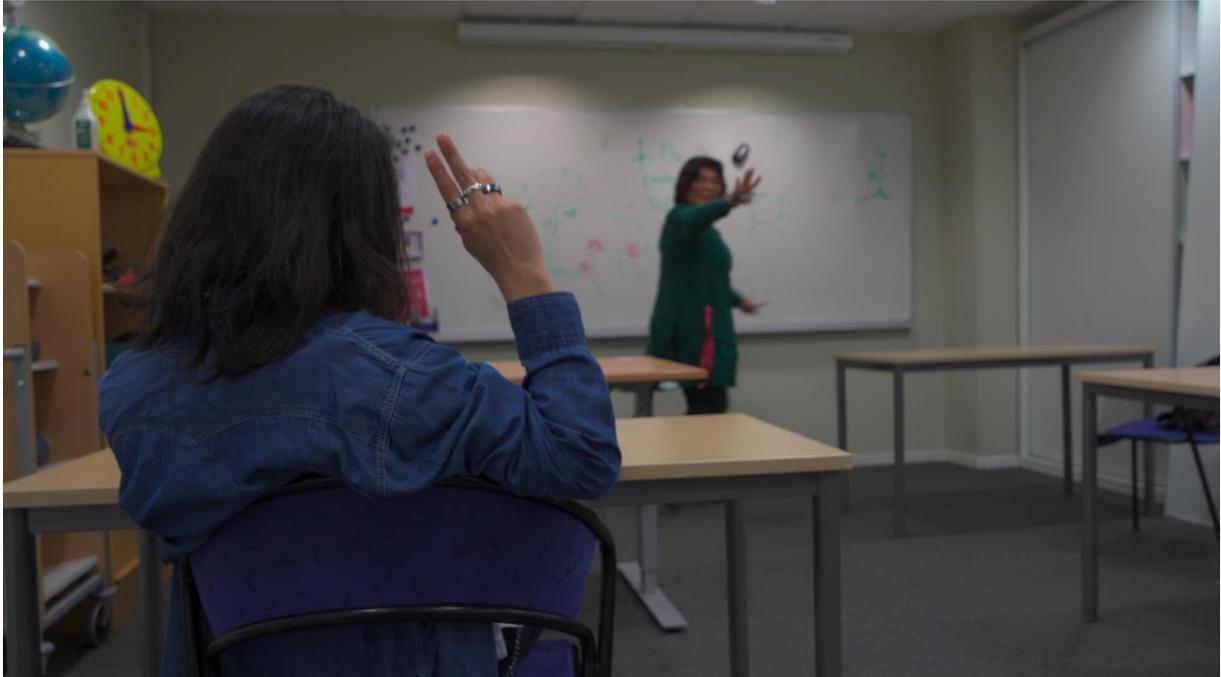
Vad berättar Jibril i filmen? Berätta med egna ord.

Vad berättar Susan i filmen? Berätta med egna ord.

Vad berättar Mohamad i filmen? Berätta med egna ord.

Vad handlar filmen om? Berätta med egna ord.

Lucktext

Välj bland orden i rutan. Du ska använda alla orden.

naturen   plocka   grönsaker   blommor   studera

Tycker du om att jobba i _____? Du kan _____ en yrkesutbildning och jobba i parker och ute i naturen. När du jobbar i parker ska du _____ skräp från gräset. Du gör fint i parken. När du jobbar i parker odlar du _____. Du kan också plantera _____ och träd.

Hörövning

Intervju med Mohamad. Lyssna på intervjun och svara på frågorna.

1. Vad heter han? _____

2. Varifrån kommer han? _____

3. Vad jobbar han som? _____

4. Vad tycker han om att göra? _____

_____

5. Vad vill han göra i framtiden? _____

_____

Presentera dig själv

Svara på frågorna.

Vad heter du? _____

Varifrån kommer du? _____

Vad studerar du? _____

Vad vill du göra i framtiden? _____

Presentera dig själv.

Jag heter _____ och jag kommer från

_____. Jag studerar _____.

I framtiden vill jag _____

_____

_____.

Intervju

Intervjua varandra.

Hej, Vad heter du? _____

Varifrån kommer du? _____

Vad studerar du? _____

Vad vill du göra i framtiden? _____

_____

_____

_____.

Presentera varandra. Skriv svaren från din intervju.

Hej, hon/han heter _____

och hon/han kommer från _____.

Hon/han studerar _____. I framtiden vill hon/han

_____

_____

_____.

Utbildningsmaterialet

Materialet är tänkt för lärare att använda såsom det passar er grupp. Komplettera ord till ordlistan och tankekartan vid behov. Hörövningen är till intervjun med Mohamad Mohamad börjar 05:00 in i filmen.

Lucktext – facit

Tycker du om att jobba i naturen? Du kan studera en yrkesutbildning och jobba i parker och ute i naturen. När du jobbar i parker ska du plocka skräp från gräset. Du gör fint i parken. När du jobbar i parker odlar du grönsaker (blommor). Du kan också plantera blommor (grönsaker) och träd.

Hörövning – facit

1. Vad heter han? Han heter Mohamad Mohamad.
2. Varifrån kommer han? Han kommer från Syrien.
3. Var jobbar han som? Han jobbar som vaktmästare och trädgårdsmästare.
4. Vad tycker han om att göra? Han tycker om naturen. Han tycker om att odla grönsaker och blommor.
5. Vad vill han göra i framtiden? Han vill studera mera och lära sig köra skogsmaskiner.

Pedagogiska idéer

Eleverna skriver en presentation om sig själv. Eleverna presenterar sig själva inför klassen. Eleverna intervjuar varandra. Eleverna presenterar sin klasskamrat. Eleverna skriver sina presentationer på datorn. Samla alla presentationer med bilder på varje elev och elevpar som intervjuat varandra.

Filma elevernas presentationer och klipp ihop med till exempel iMovie.

Läroplan

Valda utdrag från Vuxenutbildningens uppdrag

Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier (...) I ett allt mer digitaliserat samhälle ska vuxenutbildningen också bidra till att utveckla elevernas *digitala kompetens*. (...) samarbete med arbetslivet, Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter är av betydelse för yrkesutbildningens kvalitet och för elevens fortsatta etablering på arbetsmarknaden. Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande (...) och har kunskaper om samhälls- och arbetsliv, arbetsmarknaden

(...). Det är särskilt viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning.

Mål

Vuxenutbildningens mål är att varje elev får information om arbetslivets aktuella och förväntade kompetensbehov, medvetet kan ta ställning till fortsatta studie- och yrkesinriktning (...) och har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete i Sverige (...).

Riktlinjer

Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning bidra med underlag för elevernas val av utbildning och yrke (...), informera och vägled eleverna inför deras val av kurser, vidare utbildning och yrkesverksamhet (...) samt bidra till att presumtiva elever får information om olika utbildningsmöjligheter.

Det pedagogiska arbetet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att (...) studie- och yrkesvägledningen organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför de olika val som vuxenutbildningen erbjuder samt inför val av framtida utbildningar och yrke (...).

Kursplan för SFI

Utbildningens mål

Genom undervisningen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare ska eleven ges förutsättningar att utveckla

- sin förmåga att läsa och skriva svenska,
- sin förmåga att tala, lyssna och samtala på svenska,
- sin förmåga att förstå talad och skriven svenska,
- sin förmåga att anpassa språket till olika syften, mottagare och situationer,
- sin förmåga att använda digital teknik och relevanta verktyg för lärande och kommunikation,

samt ska eleven också ges möjlighet att utveckla sin interkulturella kompetens genom att reflektera över egna kulturella erfarenheter och jämföra dem med företeelser i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv i Sverige.

Undervisningen ska även bidra till att eleven utvecklar sin kompetens att använda digital teknik, relevanta verktyg och medier för information, kommunikation och lärande.

Bedömning

Utgångspunkten för bedömningen ska vara elevens förmåga att använda det svenska språket på ett begripligt sätt för olika syften i vardags-, samhälls-, och arbetsliv samt fortsatta studier

Kunskapskrav för betyget Godkänt i kurs B

Följande kunskapskrav möts av filmerna och utbildningsmaterialet.

Hörförståelse

Eleven kan förstå korta och tydliga muntliga instruktioner (...). Eleven förstår korta återberättade händelser, samtal, information och anpassade nyheter om välbekanta ämnen.

Läsförståelse

Eleven läser och förstår enkla texter i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven läser och förstår anpassade berättande och beskrivande texter om välbekanta ämnen, konkret information (..).

Muntlig interaktion

Eleven kan kommunicera med stöd i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven deltar i enkla samtal om välbekanta ämnen. I samtal framför och reagerar eleven på påståenden, åsikter och önskemål samt ställer och besvarar frågor på ett sätt som till viss del upprätthåller samtalet.

Muntlig produktion

Eleven kommunicerar med stöd och med ett enkelt språk i vanliga situationer i vardagslivet. Eleven berättar i enkel form om personliga erfarenheter och om välbekanta personer, platser och händelser.

Skriftliga färdigheter

Eleven skriver enkla och begripliga korta meddelanden, hälsningar och texter om sig själv och upplevda händelser.

(SKOLFS 2021:61 6) (www.skolverket.se)

Vidare utbildningsmöjligheter

Hur gör du för att utbilda dig till ett yrke? Vägen till ett yrke kan se väldigt olika ut. Att vägen till ett yrke ser olika ut beror på att det är olika för olika personer.

Utbildningsplikt

Om du omfattas av utbildningsplikten så söker du de utbildningar som ingår i utbildningsplikten. Kontakta Arbetsförmedlingen eller din kommun för att ta reda på mer om det!

Arbetsmarknadsutbildning

Om du är inskriven på Arbetsförmedlingen kan det finnas möjlighet för dig att gå en Arbetsmarknadsutbildning. Fråga Arbetsförmedlingen om du har möjlighet till det.

Din kommun

En annan vanlig väg är att vända sig till kommunen där man bor och gå en utbildning genom kommunen. Men det finns många kommuner i Sverige och de olika kommunerna har olika utbildningar. En utbildning som finns i en kommun finns inte alltid i en annan kommun. Genom kommunen kan du tex läsa en yrkesutbildning eller kurser på grundskole- eller gymnasial nivå. Om du är intresserad av det: Ta kontakt med din kommun och fråga vilka utbildningar som finns för just dig.

Jobb- och utvecklingsgarantin

Jobb- och utvecklingsgarantin är ett arbetsmarknadspolitiskt program och ingår i Arbetsförmedlingens ordinarie utbud av arbetsmarknadspolitiska insatser, program och tjänster. För att en arbetssökande ska kunna ta del av programmet ska personen vara inskriven på Arbetsförmedlingen och ha varit arbetslös i minst 12 månader (har man aldrig arbetat i Sverige är det en kvalificeringsgrund). Genom att vara inskriven i Jobb- och utvecklingsgarantin tillgängliggörs i princip hela Arbetsförmedlingens tjänsteutbud (undantag kan finnas) som exempelvis arbetsmarknadsutbildningar, olika former av anställningsstöd och praktik m.m. Personen måste vara aktivt arbetssökande. Under inskrivningstiden får personen aktivitetsstöd från Försäkringskassan. För att få mer

information samt ta reda på om en person är kvalificerad för programmet krävs kontakt med Arbetsförmedlingen för en individuell arbetsmarknadspolitisk bedömning. För mer information kontakta Arbetsförmedlingen och/eller läs här:

[Jobb- och utvecklingsgarantin - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](http://arbetsformedlingen.se)

Etableringsprogrammet

Etableringsprogrammet är ett arbetsmarknadspolitiskt program som ingår i Arbetsförmedlingens ordinarie utbud av arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Den som nyligen kommit till Sverige och fått uppehållstillstånd på någon av följande grunder: flykting, skyddsbehövande eller anhörig till de tidigare nämnda samt fyllt 20 år kan ingå i etableringsprogrammet. Genom etableringsprogrammet får den arbetslösa del av större delen av Arbetsförmedlingens insatser så som arbetsmarknadsutbildningar, praktik och anställningsstöd. Under tiden i etableringsprogrammet får den arbetslösa, etableringsersättning. För att få mer information samt ta reda på om en person är kvalificerad för programmet krävs kontakt med Arbetsförmedlingen för en individuell arbetsmarknadspolitisk bedömning. För mer information kontakta Arbetsförmedlingen och/eller läs mer här:

[Etableringsprogrammet - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](http://arbetsformedlingen.se)

www.lansstyrelsen.se

Utgivningsår: 2022

Länsstyrelsen Stockholm, e-post: stockholm@lansstyrelsen.se, telefon växel: 010-223 10 00

Länsstyrelsen i Södermanland, e-post: sodermanland@lansstyrelsen.se, telefon växel: 010-223 40 00